

” Tamara de Lempicka, (1902-1980) druhá manželka baróna Raula Kuffnera de Dioszegh

Druhou osobnosťou, ktorú vám predstavíme v seriáli medailónikov, bude svetoznáma maliarka Tamara de Lempicka, ktorá bola druhou manželkou baróna Raula Kuffnera de Dioszegh. Tamara nielenže viackrát navštívila kuffnerovský kaštieľ, ale tak, ako Raoul zásadne ovplyvnil jej život (tým, že jej zaistil blahobyť, po ktorom túžila) i ona ovplyvnila život kuffnerovskej rodiny a tak aj nášho mesta. Najdôležitejší bol jej vplyv na Raoulovo rozhodnutie emigrovať do USA a vyviezť tam mimoriadne cennú umeleckú zbierku.

Svetoznáma maliarka židovského pôvodu sa narodila údajne 18. júna 1902 vo Varšave ako Tamara Górska. Jej otec bol právnikom a matka významnou osobnosťou kultúrneho a spoločenského života. Tamara dostala vďaka svojim rodičom na jednej strane výborné vzdelanie, ale na druhej strane traumatizujúcu skúsenosť z ich rozvodu. V roku 1916 sa v Petrohrade Tamara vydala za Tadeusza de Lempického a z tohto zväzku sa narodila dcéra Kizette. Tadeusz bol počas revolúcie v roku 1917 zatknutý a po jeho prepustení manželka opustila Rusko a odišla do Paríža.

Paríž sa stal pre Lempickú osudným. Začala študovať umenie na Académie de la Grande Chaumière u Maurica Denisa a vďaka svojmu mimoriadnemu talentu a osobitému štýlu už v roku 1923 vystavovala svoje obrazy. Prvú výstavu usporiadala v Miláne (tam sa v roku 2007 konala aj jej zatiaľ posledná výstava v Európe) a razom sa stala veľmi módnou maliarkou. Vlastníť obraz od Lempickej, či dokonca dať sa od nej portrétovať, bolo prestížou aj v najvyšších parížskych kruhoch. Vo svojej tvorbe používala zjednodušené geometrické formy kubizmu a venovala sa hlavne módnym portrétom celebrit.

Táto femme fatale sa priatelila s Picassom i Coctoeuom, ale mala aj celý rad „priateľiek“, čo bolo i v tom čase škandálne. Jej pletky s mužmi i ženami nakoniec znechutili jej

manžela a v roku 1928 sa s ňou rozviedol.

Tu prichádza na scénu barón Raoul Kuffner de Dioszegh, syn baróna Karla Kuffnera de Dioszegh a grófkya pani Márie Franzisky rodenej von und zu Firmian, ktorý sa narodil v našom mestečku v roku 1886. Hoci bol Raul v tom čase ženatý s Carou Carolinou rodenuou von Haebler, užíval si životný štýl šľachtickej smotánky vrátane mimomanželských avatúr s krásnymi ženami. Raul už vlastnil niekoľko obrazov od Lempickej a požiadal ju, aby portrétovala jeho „priateľku“. Tamara túto situáciu využila „naplno“ a sama stala Raoulovou milenkou a on jej mecenášom.

Do tohto obdobia sa traduje príhoda o jej prvej návšteve v našom meste. Pani barónka, Raoulova matka, mala veľmi prísne morálne zásady a tak Tamaru ako rozvedenú ženu ubytovala v časti kaštieľa, ktorá bola vyhradená pre služobníctvo.



Tamara a Raoul Kuffner v Benátkach

Na Tamaru veľkým dojmom zapôsobilá impozantná zbierka obrazov a umeleckých predmetov, ktoré zhromaždil v diószegskom kaštieli barón Karl Kuffner de Dioszegh a po ňom i jeho syn.

V roku 1932 zomrela na otravu krvi Cara Caroline a Raoul sa v roku 1934 v Zurichu oženil s Tamarou, pre ktorú to bol sobáš z rozumu, pretože bohatstvo Raoula Kuffnera jej zaručovalo vysoký životný štandard, po ktorom túžila. Na svadobnú cestu manželka išli do Egypta a až do roku 1939 žili v Európe.

Tamara de Lempicka mala zásadný vplyv na Raoulovo rozhodnutie odsťahovať sa s celou rodinou do USA a tak utiecť pred hroziacim nebezpečenstvom nástupu fašizmu. Obaja boli židovského pôvodu a tak migrácia bola pre nich jediným riešením.

Manželka ešte čas žili v Európe a potom emigrovali do USA. Prví odišli do USA Raoul s Tamarou a to vo februári 1939. Po veľkých peripetiách za nimi prišli aj deti, ktoré sa ešte v roku 1939 a 1940 zdržiavali v Európe. Peter v Škótsku a Lilly Lousianna v súkromnej škole vo Švajčiarsku. Do USA sa deti dostali až v júli 1940 na gréckej lodi Nea Hellas. Na francúzsko-španielskej hranici strávili Lilly a jej nevlastná sestra Kizette hodiny čakáním, lebo Lilly Lousianna nemala v poriadku papiere (údajne cestovala na falošné doklady). Až po rokoch sa ukázalo, že ich útek do USA sa uskutočnil vďaka zásahu Eleanor Roosevelt, manželky amerického prezidenta. Dva dni po ich odchode boli hranice uzatvorené. Kizette, dcéra Tamary a jej teta Adrienne sa v auguste 1939 dokonca zdržiavali v Poľsku, odkiaľ odišli iba dva dni pred nemeckou okupáciou.

V USA žili manželka v Beverly Hills, v Hollywoode a neskôr v New Yorku. Pohybovali sa vo vysokých umeleckých kruhoch a užívali si luxus. Vlastnili drahé nehnuteľnosti, ako apartmán na Manhattene, luxusné domy v Havane, v Palm Springs a v Paríži. Životný štandard im zaisťovali financie získané za majetky, ktoré Raoul predal v Európe a neskôr postupne rozpredávali rodinnú umeleckú zbierku nesmiernej ceny. Tamara bola bohatým zdrojom bulvárnych škandálov a priateľka sa snaž so všetkými umeleckými ikonami tých čias (Salvator Dali, Andy Warhol, Greta Garbo,...). V roku 1945 získali Raoul Kuffner a Tamara americké občianstvo. Ich manželstvo nebolo práve prikladné a každý z nich si žil svoj život.

V roku 1961 Raoul zomrel a ona sa rozhodla odsťahovať do Houstonu v Texase za dcérou Kizette. Raoul v závete rozdelil svoj majetok rovným dielom medzi deti a Tamaru. Jeho majetok vtedy obnášal približne dva milióny dolárov, akcie, pozemky, nehnuteľnosti vo Viedni, ktoré zdedil po svojich príbuzných a zbierku striebra a porcelánu, ktorú priviezol do USA z Diószegu. Tamara však zdedené peniaze nepostačovali na udržanie vysokého životného štandardu a tak postupne predávala ďalšie umelecké diela z kuffnerovskej zbierky a údajne ponúkla na predaj aj listinu, ktorou František Jozef I. udelil Karlovi Kuffnerovi šľachtický titul.

V roku 1978 se potom presťahovala do Cuernavacy v Mexiku, kde zomrela 18. marca 1980. Jej popul rozpráslí do hrdla sopky Popokatepetl. Tamarina dcéra Kizette je spoluautorkou najprestížnejšej biografie svojej matky Vášeň umenia, ktorá vyšla v roku 1987. Študovala v Lausanne, Paríži, Londýne a v Oxforde. Na stanfordskej univerzite získala magisterský titul v odbore politických vied. Zomrela 18. marca 2001 v Regency Park v Houstone, Texas. Jej dcéra Victoria Foxhall Doporto, vnučka Tamary de Lempickej, je majiteľkou ochrannej známky Lempicka.

Druhá zlatá éra popularity Tamary de Lempickej prišla paradoxne až po jej smrti. Dnes sa jej obrazy predávajú za astronomické sumy v miliónoch dolárov a jej plátna vlastnia najznámejšie celebrity ako Donna Karan, Jack Nicholson, Madonna či Barbara Streisand. O jej excentrickom živote bolo napísaných niekoľko kníh a údajne sa v Hollywoode pripravuje i film o tejto krásnej, kontroverznej, dekadentnej, ale nepochybne výnikajúcej maliarke. Jej najznámejšie obrazy sa stali symbolmi doby, v ktorej žila a tvorila.

Tamara de Lempická je určite najznámejšou svetovou osobnosťou, v životopise ktorej je spomínané naše mesto.

Zdroj:

Publikácia Karl Kuffner de Dioszegh a diószegský cukrovar
Passion by design, by barenoess Kizette de Lempicka-Foxhall
<http://artportal.hu/>

